

mit krasser Unwissenheit und Arcanen-krämerei und man kann sich nicht genug darüber wundern, wie in der Mitte der grössten Stadt der Intelligenz, ein solches turnerisches Unwesen, eine wahre turnerische Hetzjagd, bei Trommelschall, gleich wie in der Bude eines Marktschreiers, unter den Augen der höchsten ärztlichen Capacitäten geduldet werden könne!" v. H.

GLAIRINE. — Onder de nienwere "ine's," welke in den laatsten tijd onze aandacht trokken, was ons eenigen tijd de beteekenis onbekend gebleven van de hierboven genoemde stof. Uit het werk van Dr. HERPIN, "Sur les principales sources des eaux minérales, etc. Paris 1856", leert men, dat deze stof bij de tegenwoordige balneologen ook bekend staat onder den naam van "barégine" ook van "zoöGINE." Het zou eene half plant-aardige, half dierlijke stoffe zijn, afkomstig van organische verbindingen, die in de diepte van de aarde zijn verbrand, waaruit zij in een groot aantal minerale wateren is overgegaan. Volgens anderen is het een decompositie-voortbrengsel van latere vorming, van plantendeelen of dieren, die in deze bronnen hun leven hebben geëindigd. Onder die namen verstaat men eene olieachtige doorschijnende, doch donkerkleurige vloeistof die bij verbranding op kool een reuk verspreid van verbrandend hoornweefsel, ook werkelijk stikstofhoudend is en ammonia ontwikkelt. Bij microscopische bezigtiging vertoonen zich daarin vele infusie-diertjes. De glairine schijnt in het bijzonder te zijn gevonden in de "Kochbrunnen" te Wiesbaden. Misschien, wordt er gezegd, speelt deze stof eene gewichtige rol in de werking van vele minerale wateren; misschien is het onder anderen door hare aan- of afwezigheid, dat de uitwerking van twee overigens dezelfde scheikundige beginselen bevattende minerale wateren zóo zeer verschillen kan, dat het eene ligtelijk wordt verdragen, het andere zeer voorzigtig moet worden toegediend. Misschien is zij het waarvan de katalytische werking van sommige dier wateren uitgaat, enz. enz. — Overigens deze stof daarlatende, die als eene eigene "stof" ook nog te oppervlakkig wordt vermeld, is evenwel de opgaaf daarvan niet van belang ontbloeit, wanneer men nagaat, dat dikwijls slechts op het al of niet bevatten van koolzuur, zwavelwaterstof, ijzerverbindingen, bromium, jodium, chlorium enz. wordt gelet, terwijl een dergelijk organisch innengsel, voorzeker bij het rijkelijk drinken van minerale wateren niet over het hoofd mag worden gezien. — Onder andere organische innengsels in minerale wateren zijn overigens onlangs door SCHERER eenige zamengestelde zuren ontdekt in het water van Brückenaau t. w.: acidum aceticum, butyricum, formicum en propionicum. *Brit. a. for. med. chir. Review* April, 1857. v. H.

GIFTIG VERMOGEN VAN HET UREUM. — Het ureum is, volgens de laatste nasporingen van Dr. GALLOIS I), zop als men dit tot hiertoe beschouwde, geen onschadelijke stof voor de bewerktuiging. Integendeel het werkt bepaald als een vergift, op konijnen althans, bij eene eenigzins ruime hoeveelheid. Voor konijnen van 1500 tot 2000 gram. gewigt zijn 20 gram. eene doodelijke dosis. De vergiftigings-verschijnselen bestaan uit versnelde ademhaling, verzwakking der ledematen, bevingen met schokken en later met stuipen, daarna zelfs tetanische toestand met overgang in den dood. In cadavere worden nagenoeg geene veranderingen waargenomen. Zoowel in het bloed als gedurende het leven in de uitgeademde lucht kon G. hoegenaamd geene reactie bespeuren van carbonas ammoniacae. Het ureum werkt dus, bij ophooping in ruime hoeveel-

heid op zich zelve, zonder over te gaan in de gezegde ammoniak-verbinding. Het ontstaan der uraemische verschijnselen bij den mensch schijnt alzoo, ook naar aanleiding van deze proeven, op eene andere wijze te moeten worden verklaard dan door omzetting van de pisstof in koolzure ammonia.

v. H.

GELSEMINUM SEMPERVIRENS S. NITIDUM.
(**BIGNONIA SEMPERVIRENS L.**) — Volgens OESTERLEN,

Geneesmiddeleer jongste uitgave pag. 937, groeit deze struik in Louisiana en Carolina en wordt aldaar dikwijls in de tuinen gekweekt: omtrent de geneeskracht geeft hij alleen op, dat de alcoholische tinctuur van den wortel bedarend zou werken bij ziekelijk verhoogde prikkelbaarheid van het spierstelsel met aanhaling van PROCTER New York Journ. of Pharm. 1853 Tom. I. Iets uitvoeriger is eene mededeeling van J. A. MAIJER (Charleston Journ. March 1857, SCHMIDT Jahrb. 1857 n°. 3 pag. 166). Hij, zoowel als andere amerikaansche waarnemers (CLEAVELAND, BATCHELOR en NASH) vonden dat zoowel de wortel als andere deelen der plant eene bedarende en narcotische werking uitoefenen op het zenuwstelsel en zoo middelijk op den bloedsomloop en het spierstelsel. De bedarende werking strekt zich uit op het ruggemerg, op de aan den willekeur onderworpen spieren en op het zenuwknopenstelsel, terwijl de intellectuele verminderingen er niet door aangetast worden. Het vertraagt de circulatie, bevordert de werking der huid, doch veroorzaakt geene misselijkheid, geen braken en geene diarrhoea. Op groote giften ontstaan benevelen der oogen, dubbelzien, onvermogen om de oogleden te openen, een gevoel van stijfte in de kaken, algemeene zwakte der spieren en volledige prostratie, welke verschijnselen spoedig ophouden, zoodra men het gebruik staakt en geene gevolgen nalaten. Therapeutisch is het gemakkelijker en zekerder te gebruiken dan Veratrum viride [door de Amerikanen beschouwd als het beste middel om de hartwerking te matigen, den pols te vertragen enz. OESTERLEN t. a. p. 873] dat in algemeene werking tot Gelseminum nadert, doch het darmkanaal sterk aantast. Het gelseminum is een voortreffelijk adjuvens van andere middelen, waar verhoogde werking van het slagaderlijke stelsel aanwezig is en waar men de frequentie van den pols wil verminderen en bij verhoogde prikkelbaarheid van het zenuwstelsel, dus b. v. bij verwonding, bij hysterie enz. MAIJER laat vier oncen van den wortel met 1 pint verdunde alcohol gedurende 14 dagen trekken en geeft van deze tinctuur aan volwassenen om de 2—3 uur 20—50 druppels. De giften moeten dikwijls worden herhaald, omdat de werking snel weder voorbijgaat.

C. D. B.

ENTERITIS MERCURIALIS. — Dr. BIJFORD meent dat eene van de meest standvastige constitutionele uitwerkingen van het kwikzilver de ontsteking van het slijmvlies van het een of ander gedeelte van het spijsverteringskanaal is. Of schoon zich deze specifieke ontsteking het menigvuldigst in de mondholte localiseert, is dit echter niet uitsluitend het geval: bij een groot aantal lijders, wien kwikzilver gegeven wordt met het oog op zijne algemeene inwerking, ontstaat irritatie van de darmen vóórdat het tandvleesch wordt aangedaan of eenige metaalsmaak wordt waargenomen. Deze irritatie wordt gewoonlijk beschouwd als eenvoudige katharsis of als eene purgerende werking ten gevolge van hypersecretie van de lever; naauwkeurige waarneming echter heeft den Schr. geleerd, dat beiden het gevolg zijn van eene specifieke slijmvliesontsteking, overeenkomende met die, welke men in de mondholte waarneemt. Wanneer het gebruik van kwikzilver te lang

1) *Gaz. méd. d. Paris*, 1857, N°. 25.